

अथ वपाया याज्यामाह । “स पप्रथानो अभि पञ्चभूम ।
त्रिवन्धुरो मनसायातु युक्तः । विशो येन गच्छथो देवयन्तीः ।
कुत्राचिद्याममश्विना दधाना” इति । ‘सः’ रथः समा ‘युक्तः’,
‘आयातु’ स्मरणमात्रेणास्मदीयं यज्ञमागच्छतु । कीदृशो रथः,
‘पञ्चभूम’ ‘अभिपप्रथानः’ भूमशब्दो भुवनवाची, पञ्चसङ्ख्या-
कानि भुवनानि पृथिव्यन्तरिक्षद्युलोकपाताललोकजनलोकरू-
पाणि, अभिलक्ष्य ‘पप्रथानः’ अतिशयेन प्रथमानः । बन्धुरशब्देन
सारथिस्थानमुच्यते, त्रीणि बन्धुराणि यस्यासौ ‘त्रिवन्धुरः’,
रथे बद्धश्वेषु योजितेषु कक्ष्यात्रये सारथय उपविश्य तान्
सर्वानश्वान् प्रेरयन्ति । हे अश्विनौ युवां ‘येन’ रथेन, ‘देव-
यन्तीः’ देवानामात्मन दच्छन्तीः, स रथः पूर्वोक्तगुणकः, हे
अश्विनौ ‘कुत्राचित्’ यत्र यत्र कापि, ‘यानं’ गमनं, ‘दधाना’
मनसि धारयन्तौ, तेनैव रथेन गच्छथ इति शेषः ॥

अथ पुरोडाशस्य पुरोनुवाक्यामाह । “स्वश्वा यशसाऽऽयात-
मर्वाक् । दस्त्रा निधिं मधुमन्तं पिवाथः । वि वाꣳ रथो बध्वा
यादमानः [७] अन्तान्दिवो बाधते वर्त्तनिभ्यां” इति । हे
‘दस्त्रा’ अश्विनौ, ‘स्वश्वा’ शोभनैरश्वैर्युक्तौ, तथा ‘यशसा’, युक्तौ
‘अर्वाक्’ ‘आयातं’ अस्मदभिमुखं आगच्छतं, आगत्य च ‘मधु-
मन्तं’ माधुर्ययुक्तं, ‘निधिं’ निधिसमानां वपादिकं, ‘पिवाथः’
भक्षयथः, ‘बध्वा’, सहितयोः ‘वां’ युवयोः, अयंः, ‘रथः’ याद-
मानः इतस्ततो भ्रमन् ‘वर्त्तनिभ्यां’ चक्रधाराभ्यां, चक्रमार्गाभ्यां
वा, ‘दिवोऽन्तान्’ द्युलोकस्यपर्यन्तान्, विशेषेण ‘बाधते’ ॥